

post recurrentibus & non iudi aut negotiationis casu id petentibus de pecunia predictis: primo anno post ordinationem illius usque ad tres libras monete matuane per quolibet eorum: & illo decurso rem quantum facultates dicti montis paterent receptis ab eis pignoribus ualoris dupli summe mutuate quam intra annum restituere deberet eidem alioquin anno decurso pignora uenderent precedentibus substationibus plus offerent: nec deberet mons ipse ab eis itra annum soluenteribus aut de pecio pignorum quod uederet aliquid propter mutuatam quantitatem hinc ullo modo quod ad conseruationem custodiā & gubernationē dictorum pignorum & ad describendum mutua pignora uenditiones & pecia pignorum ueditorum et deberent alii officiales & ministri exercitii dicti nostris oportunitate uacantes in numero sufficiente quod idoneam cautionem presentarent de pignorum custodia & conseruatione huiusmodi & de implendo omnia ad que tenerentur officiorum suorum & omnium eorum industria adhibere circa promissa: eorum officio incumbenti: tenerenturque de pignorum perditatione & deterioratione: quod eorum culpa evenirent: qui officiales & ministri per huiusmodi laboribus & periculis eis ordinanda conuenientia salario habere deberet: licet etiam eis per huiusmodi salario solutione ac et pensione domus ad promissa in loco commodo: & honesto conducta in civitate predicta libris & substationibus aliisque expensis necessariis per executionem eis commissorum officiorum huiusmodi a personis mutuo recipientibus pecunias dicti montis illasque restituentibus Intra annum propter summam mutuatam duos denarios per qualibet libra mutuate eis summe per quolibet mense petere & recipere: & a non restituentibus de pecio uendorum per tempore pignorum retinere: & si dicti duo denarii per libra sic collecti in fine anni non ascenderent ad summam opportunam: pro salariis & aliis expensis predictis uoluerit id quod deficeret suppleri de summa anni sequentis. Et si summa dictorum duorum penariorum pro libra sic collecta in fine anni transcederet summam opportunam: pro salariis & expensis predictis uoluerunt id quod supabundaret eisdem solutionibus proportionabiliter et per rata pro qua soluisserent ultra restituat si recuperare uellent: & ad hunc esse etum publice sepius perclamari per civitatem predictam quod quisque intendenter rehabere portiones eis contingentes de superabundanti summa predicta collecta per exactorem duorum denariorum per libra debeat prestatam officialibus predictis infra quindecim dies administrus a die sibi facti mutul recipisse mutuo animo rehabendi talis portione eum contigeret quatuordecim parvam aliquam decursis dictis quindecim diebus prestatio predicta non facta intelligerent post tot perclamaciones repetitis uici

bus factas tales mutuo recipiebāt & nō ptestantes uelle itmo mādāf
ac iniūgere dictis officialib⁹ qđ dispensent paupibus uel conuertat
in alias pias cās illas paruas q̄titates & portiones qđ ipsos nō ptestan-
tes contingebāt de dicta q̄titate supabundāti amore dei & p̄ sue ac
suorum predecessor̄ animaq̄ salute de cōsilio duor̄ religiosorum
uel alior̄ sacerdotum aut alior̄ bone opinionis & fame. Ordinaue-
runt p̄terea qđ dicto monti presiderent & supintenderent in concer-
nentibus illum quattuor religiosi & octo seculares. Quor̄ seulariū
duo milites uel nobiles duo legum doctores uel in medicina magis-
tri duo mercatores & duo alii ciues mantuañ. fore & ex dictis quat-
tuor religiosis quor̄ officium ad eor̄ ultā duraret. Prīmus dilectos
filios capitulum ecclie sancti petri mantuañ. Secūdus p̄ abbatem
monasterii de padoleron extra muros mantuañ. ordinis sancti Be-
nedicti seu confessorem monialium monasterii sancti Ioānis de ca-
retis mantuañ. dicti ordinis. Tertiū per priorem sancti dominici.
Et quartus per guardianum sancti francisci domorum mantuañ.
fratrum predicatorum & minorum ordinum pro tempore existen-
tes deputarent. Seculares uero illi forēt quor̄ noia de bussula eor̄
pro tempore extraherent in qua illorum noia dūtaxat imitterent.
Quos conuenientibus in unum marchione & ep̄o mantuañ. si in-
teresse uellent & ipso ep̄o abiente uel infirmo aut interesse recusante
illi in spiritualibus uicario generali & p̄fatis abbate confessore
priore & guardiano necnon rectore hospitalis p̄uperum mantuañ.
priore collegi & consulibus ac prepositis artis lane p̄ maiorē partē
eorum sic conuenientium misso partito ad fabas albas & nigras pro
Idoneis continget approbari deberentq̄ ipsi laici prima uice sic ex
tracti insimul per annum integrum dicto monti presidere: & an-
no finito quattuor ex eis officium ipsum presidentium continuare
& alii quattuor ab eo amoueri: & amotorum loco alii quattuor quo-
rum nomina extrahi continget de bussula predicta surrogari. Se-
cundo uero anno decurso loco eorum qui remansissent & biennio
officium cōtinuassent illis amotis alii quattuor eorum loco pari
modo surrogari sicq̄ continuo fieri & cum quattuor qui uno anno
prefuerint alii quattuor de nouo uenientes deputarentur & super-
intenderent circa eiusdem montis opportunitates: & cōmissa eis p̄
ordinationes & non nulla alia capitula & ordinatiōes desuper iuxta
materie huiusmodi exigentiam sanctorum Petri decretis inime
contraria ediderūt & illa sic edita dilecto filio nobili viro Frācischo
marchioni Mantuano obiulerunt. Et pro illorū confirmatione eis

dem cum instantia supplicarunt ut illa pro dicti operis executione
& incremēto ipsi⁹ marchionis auctitate robotata ualidius firmarent
& maiora indies dño inspirante incremēta susciperent q̄ subditorū
suorū cōmodis ut decebat in tps attendēs ppositionē pdictā laudabī
li desiderio conceptā fore capitula & ordinationes hmoi discussionē
& examini confiliariorū suorum cōmisit ut i lis bene & mature dige
stis eidem sācto operi effectualiter intendi posset: cūq̄ confiliarii p̄
dicti dictis capitulis & ordinationibus fuxta mandatum ipsius mār
chionis uisit & diligenter examinatis & ubi opus fuerat consultissi
me reformatis eorum tenorem Christiane religioni consentaneū;
etiam ipsi marchiont honorificum cuitati ac subditis eius quibus
cunq; utilem fideliter eidem marchioni retulissent ipse marchio sup
plicationibus predictorum benigna mente annuens: omnia & sin
gula capitula & ordinationes predictas ac omnem illorum tenorem
prout de uerbo ad uerbum i illis exprimebatur auctoritate sui Mar
chionatus per quasdam suas litteras approbavit & confirmauit mā
dans officialibus suis quibusq; pro tempore existētibus ut illa tam i
judicio q̄ ex tra facerent plenissime omni cuitatione remota perpe
tuis tunc futuris temporib; ubi opus foret obseruari. Cum autem
sicut eadem petitio sublungebat cōmunitas prefati cupiat premis
sa pro eorum subsistentia firmiori apostolice auctoritatis munim
ne comprobati pro parte cōmunitatis predicte. Nobis fuit humilt
er supplicatum ut erectioni montis mantuani capitulis & ordina
tionibus predictis pro eorum subsistentia firmiori robur nostre cō
firmationis adiicere alfasq; super contentorum in eis obseruatione
opportune prouidere de benignitate apostolica dignaremur: Nos
igitur qui prefatum marchionem eius exigentibus sincere deuotio
nis affectu: & integra fide ad nos & romanam ecclesiam & eius con
sideratione illius subditos prefatos speciali dilectione prosequimur
& gerimus i uisceribus caritatis ordinationem dicti montis pietatis
que eisdem incolis ciuitatis & marchionatus mantuañ non parum
proficia esse dignoscitur plurimū in domino cōmendātes ac cupie
tes ut illa nostre approbationis munimine circifulta firmius obser
uentur & mons ipse ad eorūdem pauperē uberiorē subuentionē in
dies suscipiat incrementum felicis recordationis Pauli pp. II. qui pe
rusinust& Sixti 4. Romanorū pontificū: predecessorum nostrorū: q
Sauonensis ciuitatum montis pietatis ordinationes & statuta p eo
rum litteras approbarunt uestigis inherendos supplicationib; hu
iusmodi inclinati montis pietatis mantuañ creationē institutionē;

plantationē erectionē & illa in quibus inter alia contineat q̄ p̄fidentes
dicti montis debeat eē duodecim: quatuor uidelicet religiosi quoq̄ pri-
mus p̄ dilectos filios capitulū ecclie sc̄i Petri mantuañ. Secūdus
p̄ abbate monasterii sancti Bñdicti de pandolareñ extra muros mā-
tuañ seu confessorē monialis monasterii sc̄i Ioānis de careto: ordi-
natis sc̄i Bñdicti & mantuañ. Tertius p̄ priorē sc̄i Dominici: & quat-
tus p̄ Guardiani sc̄i Francisci domoq̄ mantuañ p̄dicator̄ & mino-
rum ordinum p̄ tempore existētes deputaren̄: & octo seculares uile-
delicet duo milites seu nobiles duo legū doctores uel i medicia ma-
gistrī duo mercatores & duo alii c̄ques mantuañ: & eorūdē p̄fidentiū
religiosor̄ ppetuo laſcor̄ uero officiū biēnō dūtaxat duret & quo-
libet anno quattuor ex eis amotis eor̄ loco alii quatuor. Quoq̄ nos
mina de bussula in qua busculata forent extrahi contigerit. Subro-
gentur sicq̄ perpetuis futuris temporibus obseruetur que pro illi
directione manutentione & confirmatione ac pecuniarum eius di-
stributione & recuperatione pauperum quoq̄ subuentione lauda-
bili ac aliis montem ipsum mantuañ & illius conseruationem: & in-
crementum: concernentibus emanauerunt ordinationes & capitu-
la predicta in eis statuta & decreta quecunq̄ auctoritate apostolica
ex certa scientia approbamus & confirmamus ac presentis scripti
patrocinio cōmuniimus supplēusq̄ omnes & singulos defectus si q̄
forsitan interuenient in eisdem & ut eiusdem montis p̄fetat̄ man-
tuañ prouentus in eas pro quibus deputati sunt causas prouide dis-
pensantur presidentibus & aliis tā dicti montis q̄ ciuitatis mantuañ
officialibus quocunq̄ nomine nūcupatis & quibuscunq̄ aliis cuius
cunq̄ dignitatis status gradus ordinis uel conditionis existat & qua-
cunq̄ nobilitate dignitate & facultate ecclesiastica uel mundana p̄-
fulgeat scientia & auctoritate similibus: districtus precipiendo in-
hibemus: ut dicti montis mantuañ prouentus in totum uel pro aliis
qua parte in alias causas q̄ illas ad quas ordinantur & deputantur
quouis modo conuertere aut de illis quicq̄ exponere seu circa illos
fraudem uel dolum committere & illos qui prouentus ipsos au-
gere intenderent quominus id faciant impedire aut ab eorum & lu-
am intentionem hmoi retrahere directe uel indirecte quouis quesito
colore presumant sub excommunicationis late sententie pena a
qua ab alio quam romano pontifice preterquam in mortis articu-
lo constituti nequeant absolutionis beneficium obtinere & nihil o-
minus duplum eius quod expositū fuerit aut fraudatū seu ne illi ex-
rogaretur suatum eidem monti mantuañ restituere teneant. Et ga-

secundū uarietates temporum nonnunq̄ expedit statuta mutare p̄
ſidentibus dicto monti pietatis ac qbuscūq̄ aliis ad quos ex forma
ordinationū illi statuta ipſi montis pietatis imutare posse: cōcessū
est statuēdi ſupradictorū puentuū acqſitiōe uſu: & diſtributiōe ac cō
ſeruatiōe uſus ac statuta p̄ tpe imutādi alterādo & ex toto abrogan
di ac alia faciēdi p̄ que tñ nullū uotiuſe diſtributiōi eorūdē puentuū
in pios ulus ad quos deputant p̄iudiciū generet ſcia & auctoritate
p̄dicta facultatē cōcedim⁹ ac mandam⁹ q̄ ea q̄ statuta & ordiata ſunt
& p̄ tpe i poſteq̄ puidē ſtatui ordinari & reformari cōtigerit debeat
ab oib⁹ iuſolabiliter obſeruart. Predicatorib⁹ uerbi dei q̄ i predicta
mantuanā ciuitate p̄ tpe erūt i remiſionē p̄ tōr̄ eorūdē iuſigētes:
ut in eorū p̄dicationib⁹ xp̄i fideles: ad iponendū p̄la ſuffragia p̄dicto
monti mantuano iducere dū & quotiens expedire putauerint: non
omittant non obſtantib⁹ cōſtitutionib⁹ & ordinationib⁹ apostolicis
ceterisq̄ cōtrariis qbuscūq̄. Nulli ergo oīno hoīum līceat hāc pagi
nam n̄e approbationis confirmationis cōmunionis ſupplicatio
nis iñhibitionis confeſſionis & mandati iñfringeſ uel ei ausu teme
ratio contraſre. Si quis autem hoc attentare preſumpferit iñdigna
tionem omnipotentis ac beatorum Petri & Pauli ap̄tolorū et se
nouerit iñcurſu mi. Dat. Rome apud sanctum Petrum anno in
carnationis dominice Millesimo quadringentesimo octoagesimo
ſexto: Tertio Kal. Decembris: Pontificatus noſtri: anno tertio.

Hie. Balbanus

C

F. de Simo

Io. Continſ

F. de Parma

p. Drap. laſ ſella

H. Bonen

Solicitatur. P. & ſunt expositi ducati ſexaginta ſenelli

Libertas

P. fenelli

Prorogata uſq̄ ad Kal. Decembris Simo

Inghe Cramnis Murtialh.

A tergo Pro. B. de Rizembus ḡ. xxv.

D. Serrano

Reſcripta In Camera Ap̄tolicā

Drago,

Innocentius papa. viii.

Venerabilis frater Salutē & apostolicā bñdicti. fideli relatū dilecti filii Bernardini de feltro ordinis minorū. Intelleximus qđ mons pletatis eius p̄suasionibus institut⁹ in ciuitate Mantue & a nobis nup auctoritate apostolica approbat⁹ & corroboratus maximā releuationē faceret pauperibus & personis egenis mutuo indigentibus si mō haberet maiore copiam pecuniaꝝ. Nos igitur qui paterno affectu optamus idigentes ab inopia releuare & hoc pietatis opus augere ut xp̄i fideles ad largas cōtributiones prefato monte faciendas tanto magis inducant quo uiderint se sp̄cialia uberius p̄ hoc cōsecuturos iteruenientib⁹ quoq̄ humiltb⁹ p̄cibus p̄fati Bernardini. Tibi cōmittim⁹ & mandam⁹. Quatenus aūitate apostolica oibus & singulis Christi fidelib⁹ q̄ p̄fato monte aliqd cōtribuerint p̄ eius augmento fm iudiciū officialiū q̄ dicto monte propter perunt cōcedas auctoritatē & facultatē eligendi sibi in articulo mortis idoneū confessorem p̄bileꝝ secularem uel religiosuꝝ q̄ eos absoluere possit ab omnibus peccatis & censuris quibuscūq; ac pleonātiam eis tribuere remissionem presentibus tamē post decēnium minime ualitris: Constitutiouibus & ordinationib⁹ apostolicis certisq; in contrarium facientibus nō obstantibus quibuscunq; Datum Rome apud Sanctum Petruꝫ sub anulo p̄scatoris Die. vii. Decembris. M.cccc. lxxxv. pontificatus nostri anno. iii.

Hieronymus Balbanus

Atergo **V**enerabili fratri nostro episcopo Mantuano uel eius in spiritualibus uicario generali:

CEgo Thebaldus filius. q. cōmendabilis uiri dñi Iacobi de bolzotis cuius mātue publicus īperiali auctoritate notarius suprascriptuꝝ exemplum extractum ab eius originali uidelicet bulla cū signo plū beo & cordula rubei & crocei coloris in forma romane curie per suum pontificem Innocentium octauum: concessa pro montis pietatis Mantue confirmatione: necnon aliud sequens exemplum p̄fati sumi pontificis brevis episcopo Mantuano seu eius uicario emanati ab eius originali in carta membrana & sigillo cere tubeo munīti una cum infra scriptis tabelionibus & ciuibus Mantuanis & me notarium diligenter auscultatum: & incōtratum fuit: uidelicet Angelo de maphiolis Ioāne de p̄zenardis & Alexandro de gezis unde uisa utriusque cum suo originali iam dicto concordantia me cō attestatione subscripsi.

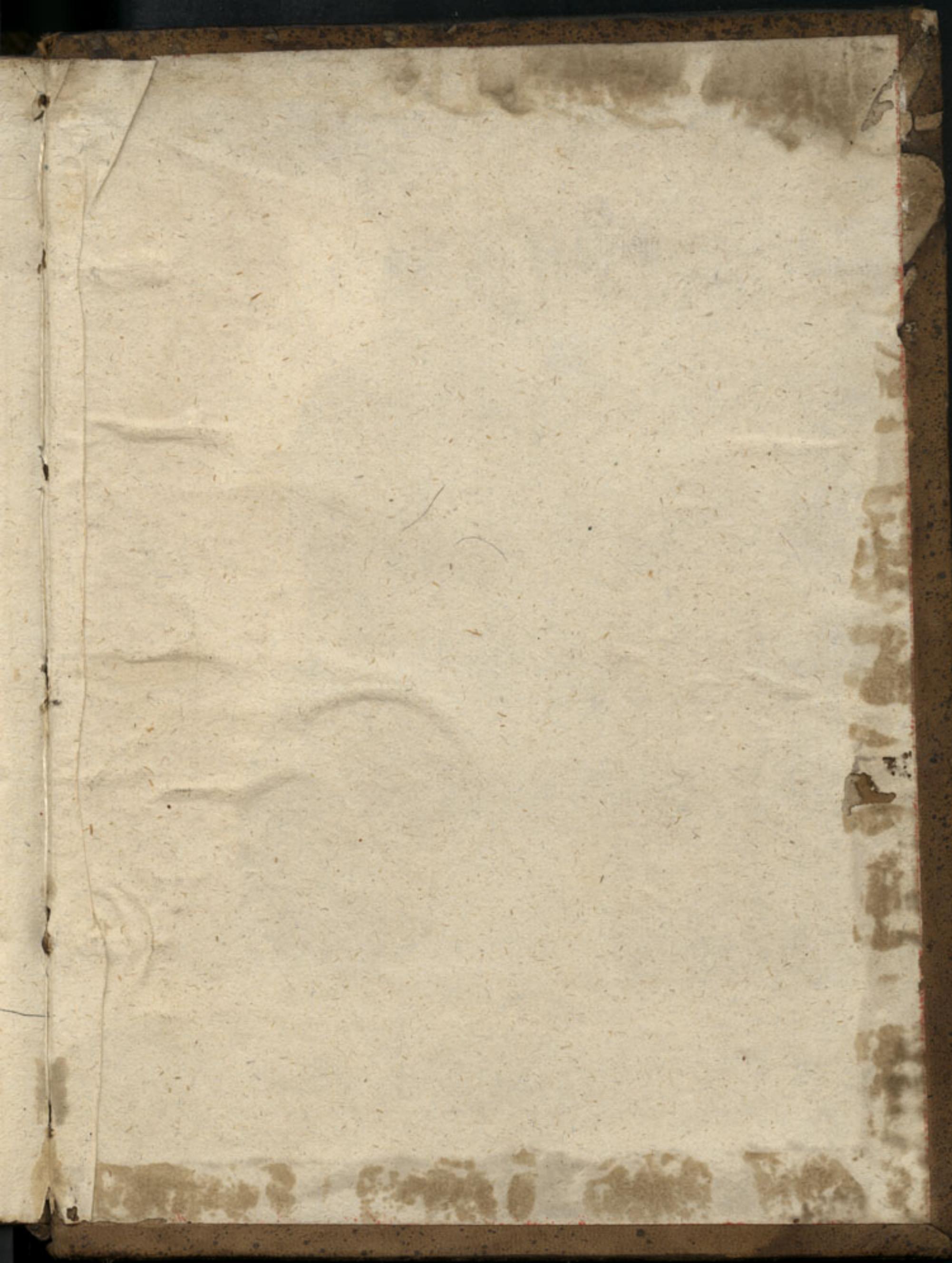
Ego Angelus filius quondam egregii viri michaelis de maphio
lis ciuis Mantue publicus imperiali auctoritate notarius suprascriptum
transumptum bulle apostolice cum sigillo plumbeo & cor-
dula rubei & crocei coloris munite more romane curie per sanctissi-
mum dominum nostrum papam Innocentium octauum monti
pietatis Mantue concesse. Nec non suprascriptum transumptum
brevis prefati sanctissimi domini nostri episcopo Mātuano uel etiā
generali uicario emanati una cū suprascripto S. Thebaldo de bol-
zotis & infrascriptis Ioanne de pizenardis & Alexandro de getis
notariis publicis Mantuanis :cum originalibus suis diligenter aus-
cultauit: & uisa concordantia cum dictis originalibus ideo me cum
meis signo & nomine consuetis in fidem premissorum subscripsi.

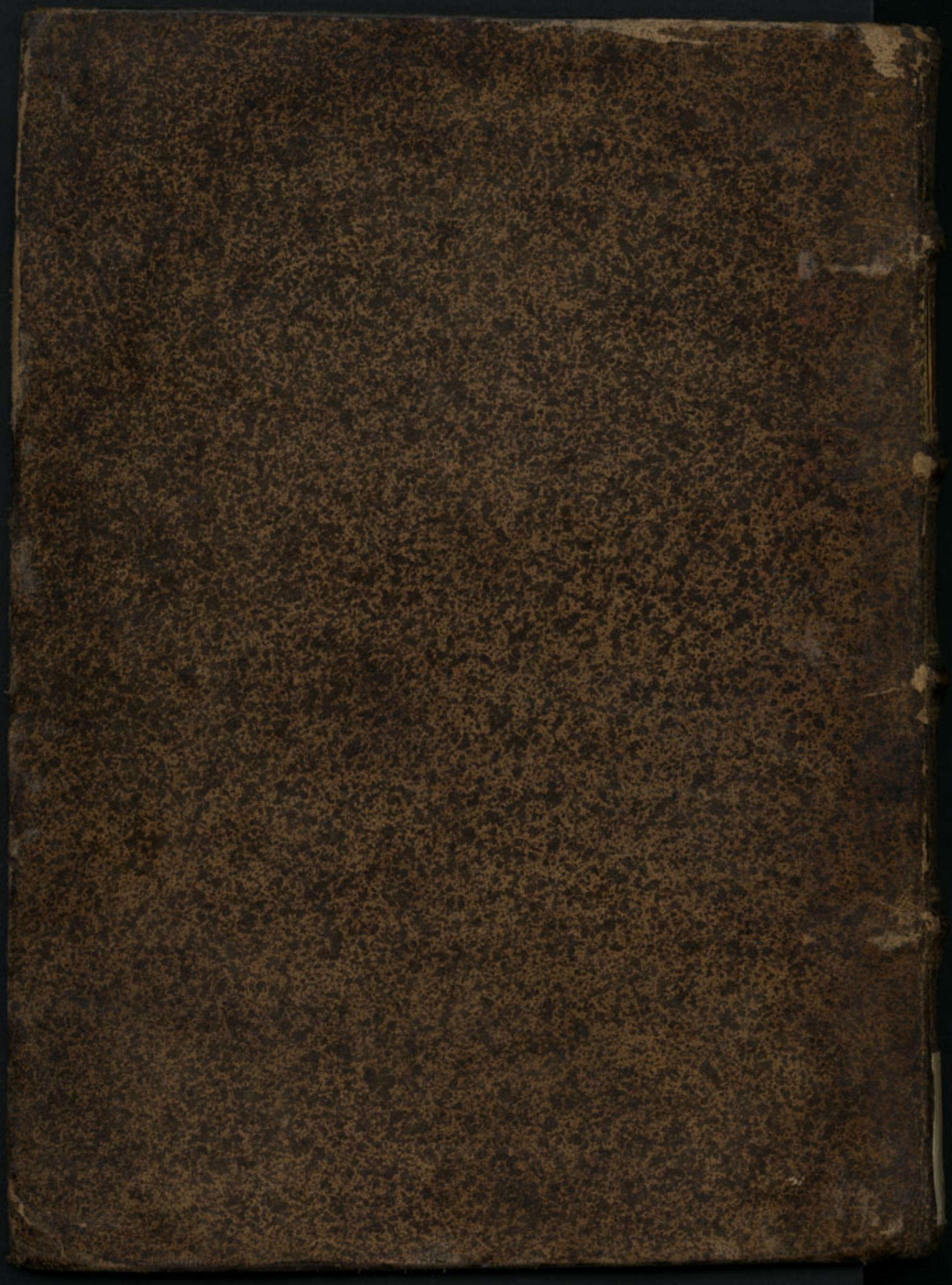
Ego Ioannes filius quondam egregii viri S. Bartoloti de pice-
nardis dicti, de pizolis ciuis Mantue publicus imperiali auctoritate
notarius suprascriptum transumptum bulle apostolice: cum sigil-
lo plumbeo & cordula rubei & crocei coloris munite more romane
curie per prefatum sanctissimum dominum nostrum papam In-
nocentium octauum monti pietatis mantue concesse: nec nō & su-
prascriptum transumptum brevis prefati sanctissimi domini no-
stri Episcopo mantuano uel eius uicario generali emanati una cū
suprascriptis Thebaldo bolzoto & Angelo manphiolio etiam nota-
riis publicis mantuani. ac Infrascripto Alejandro de getis notario etiā
am publico & clue mantuano cum eorum originalibus diligenter:
& de uerbo ad uerbum auscultauit: & quia uisa concordantia cum
ipsorum originalibus in omnibus me cum attestatiōe subscripsi.

Ego Alexander filius. q. egregii viri Petri antoni de getis ciuis
mantuanus publicus imperiali auctoritate notarius suprascriptum
exemplum bulle apostolice cum sigillo plumbeo & cordula rubei
& crocei coloris munite more romane curie per sanctissimum do-
minum nostrum pp. Innocentium: octauum monti pietatis mantue
concesse. Nec non suprascriptum transumptum brevis prefati san-
ctissimi domini nostri Episcopo mantuano uel eius generali uica-
rio emanati una cum suprascriptis Thebaldo de bolzotis. Angelo
manphiolis & Ioanne de pizenardis notariis publicis mantuanis: cū
originalibus suis diligenter auscultauit & uisa concordantia cum di-
ctis originalibus me cum meis signo & nomine consuetis in fidem
premissorum subscripsi.

EDo Alexanor fuisse auctoritate Peccatumque
magistratus, apud eum iurisperitum, et deinde
eximetur plus aliquotus cum usq; quod punitio
et clementia sollicita utrumque certior est laudabilis
ministratio. Non tamen illi clementia: non tamen
concessio. Nec sicut apte velut in punitum
suum sollicitum non in punitum suum. sed clementia
non in punitum illud quod possunt. An vero
non in punitum illud quod possunt. Tisperitum
magistratus et iurisperitum, et deinde
eximetur plus aliquotus cum usq; quod punitio
et clementia sollicita utrumque certior est laudabilis
ministratio.

PROMON
PIETAS
CONCILII

Sala
Gab.
Est.
Tab. 40
N.º 8